

IRAKURMENA

3. testua

Ariketa honek bi egiteko ditu. Arretaz irakurri:

1. Egitekoa

Irakurri testua eta testuan esaten dena kontuan hartuta aukeratu erantzun zuzenak, adibidean egin den bezala. 0 galdera adibidea da.

2. Egitekoa

Ematen diren azalpenei dagozkien **hitzak** testuan aurkitu behar dituzu. Kontuan hartu aurkitu behar dituzun hitzak deklinatuta edo aditza jokatuta egon daitezkeela testuan.

Idatzi **hitz bakoitza** dagokion laukian. 0 adibidea da.

** Erantzun zuzen bakoitzeko puntu 1 lortuko duzu. Erantzun okerrengatik ez da punturik kenduko.*

IZARO IRLAKO ENIGMA

Ormaetxeko Kaxton Bermeoko arrantzalea zen eta sorginekin ezkutuko itunak egiten zituela leporatzen zion hainbatek. Itsasoan zehar egindako milaka arrantzaldietan sekula ere ez zuten berak ez bere ontzi zaharrak inolako ezbeharrik izan, inork ez zuen, behintzat, batere gogoratzen. Eta patu horretan oinarritzen ziren, hain zuzen ere, berari buruzko esamesak.

Egia esan, Ormaetxeko gazteak ezin zuen zorte hobetik izan. Itsasaldi txarrenetan eta ekaiz zakarrenetan ere, ontzi txikitxoak inolako kalterik nozitu gabe egiten zion aurre itsasoaren erasoari. Itsasoa haserre egoten zenetan, itsasontzi bermeotar guztiak presaka itzultzen ziren portuaren babesera, arrain txiki bat ere harrapatu gabe. Kaxtonen ontzi xeheak, ordea, arrainez gainezka egon arte ez zuen porturako bidea hartzen.

Bermeon esaten zenez, zorioneko arrantzaleak bere ontziko lema hartu eta kostaldetik urrundu bezain laster, kalatxoriak saldoka joaten ziren atzetik eta, berehalakoan, mota guztietako arrainez betetzen zizkieten sareak. Beste batzuen zurrumurruek arabera, arrain gutxi zegoenean izugarritzko ekaizak sortarazten zituzten sorginek, gainerako arrantzaleak portutik ez irtekeko. Horrela, bada, lehiakiderik gabe, Kaxtonek arrain apurrak patxada osoz harrapatu ahal zituen.

Edonola ere, Kaxtonen zorte onari buruzko kontuak ez ziren hutsetik sortu. Izan ere, Ogoño mendian Laida izeneko begi bakardun lamia polita bizi zen, eta Kaxtonekin guztiz maiteminduta zegoen. Kaxtonek ez zuen maite, baina matemindu-plantak egiten zituenez, Laidak ezagutzen zituen maina guztiak erabiltzen zituen maitalearen sareetara arrainak bideratzeko. Horrela gertatu zen hainbat urtetan zehar.

Arrainak metaka harrapatu eta harrapatu, Kaxton aberastu egin zen, txalupatxoa saldu eta itsasontzi ederra erosi zuen. Gainera, Maddalen izena zuen emakume aberats batekin maitemindu zen, eta, bere ondasunak handitu nahirik, harekin ezkontzea deliberatu zuen. Arrantzan izaten zuen zorte ona eta laguntza magikoei eusteko, Laidari bere ezkontzeko asmoa ezkutatzeko saiatu zen. Baina ez zen denbora luzerik igaro lamiak arrantzalea zintzo jokatzen ez zela ari igarri arte. Bere burua saldurik ikusirik, milaka birao eta madarikapen jaurti zituen maitalearen kontra. Hurrengo asteetan Ogoño labarretan geratu zen, tamaina hartako lotsagabekeriak merezi zuen zigorra prestatzen...

Jon Lezea, *Sorginak eta itsasoa*.
Bilbao, 1992. Moldatua.

3. testua

1. egitekoa.- Aukeratu erantzun zuzena:

Adb.: 0- Zer leporatzen zioten hainbatek Kaxtoni?

- a. Istripurik ez izatea.
- b. **Sorginekin harremanak izatea.**
- c. Itsasontzi zaharregia izatea.

1- Zertan oinarritzen ziren Kaxtoni buruzko esamesak?

- a. Arrantzaleak zuen zorte onean.
- b. Gaztearen trebetasunean.
- c. Ekaizak aurreikusteko gaitasunean.

2- Zer aipatzen zuten Kaxtonen harrapaketei buruz?

- a. Kalatxoriek arrantza non zegoen adierazten ziotela Kaxtoni.
- b. Sorginei esker arrain piloa aurkitzen zuela kostaldetik hurbil.
- c. Sorginek laguntzen ziotela Kaxtoni ekaizten bidez.

3- Zein zen mutilaren zorte onaren benetako arrazoia?

- a. Bermeotarraren zintzotasuna.
- b. Kaxtonen sentimenduen zintzotasuna.
- c. Laida Kaxtonekin maiteminduta egotea.

4- Zein izan zen Laidaren maiteminarekin ondorioa?

- a. Arrantzalea Maddalenekin maitemindu zela.
- b. Kaxtonen aberastasuna.
- c. Kaxton denbora luzez zintzo jokatzea.

Idatzi galderari dagokion letra ondoko laukietan:

0.- B	1.-	2.-	3.-	4.-

2. egitekoa.-

Ondoren azalpen batzuk dituzu. Azalpen bakoitzari dagokion **hitza** testuan aurkitu behar duzu. Gero hitza ondoko laukian idatzi. Kontuan hartu aurkitu behar duzun hitza deklinatuta edo aditza jokatuta egon daitekeela testuan. 0 adibidea da.

Adb.: 0. (1. paragrafoan) Istripua edo arazo.	ezbeharrik
1.- (2. paragrafoan): Siplea edo balio handirik gabekoa. Umila.	
2.- (3. paragrafoan): Kezka edo presarik eza.	
3.- (5. paragrafoan): Ustearen edo intuizioaren bidez zerbaitez konturatu.	